

Για όσους διαβάζουν μια εφημερίδα

Κύριε διευθυντά

Το άρθρο («Για όσους μάς διαβάζετε τσάμπα») του Κωνσταντίνου Ζούλα στο φύλλο σας του Σαββάτου (19 τρέχοντος) με έβαλε σε σκέψεις και στον πειρασμό αυτής της επιστολής.

Η ημερήσια κυκλοφορία των πολιτικών εφημερίδων (πλην της «Καθημερινής» και δύο της Θεσσαλονίκης) σε εθνική κλίμακα ήταν την εβδομάδα 7-13 Μαρτίου 90.059 φύλλα («Τα Νέα», 19-20 Μαρτίου) σε πληθυσμό 10.815.197 (απογραφή 2011). Αναλογούν 8 (και κάτι) φύλλα σε 1.000 κατοίκους. Το 8 as το κάνουμε 12, περιλαμβάνοντας στον υπολογισμό και τις παραπάνω τρεις εφημερίδες, των οποίων αγνώω την κυκλοφορία. Αριθμός που προκαλεί ρίγος ανατριχίλας, αν τον αντιπαραβάλει κανείς με αντιστοίχα δεδομένα άλλων χωρών.

Με χώρες του επιπέδου μας: Στην Πορτογαλία η κυκλοφορία εφημερίδων είναι 83 φύλλα σε 1.000 κατοίκους (η πρώτη εφημερίδα Journal de Noticias έχει 109.000 φύλλα). Στην Ισπανία 129. Στην Ιταλία 121. Με χώρες του Βορρά: Στη Γερμανία 208 και στη Σουηδία 416 φύλλα ανά 1.000 κατοίκους.

Το ρίγος όμως προκαλείται κυρίως από τη σύγκριση με την ανατολική μας γείτονα. Έχει κατά 25% χαμηλότερο κατά κεφαλήν εισόδημα από εμάς. Ο ΟΗΕ την κατατάσσει στον πίνακα ανθρώπινης ανάπτυξης στην 72η θέση έναντι της 29ης της Ελλάδος (βλ. Human Development Index, 2015). Παρουσιάζει μεγαλύτερη κοινωνική ανισότητα (δείκτης Gini 40,0 έναντι 34,5 – 100 όλος ο πλούτος στα χέρια ενός). Το ποσοστό των εγγραμμάτων 95% έναντι 97,7%. Διάδοση τηλεόρασης και μέσων κοινωνικής δικτύωσης στα ίδια περίπου επίπεδα με εμάς.

Ε λοιπόν, ο συνολικός αριθμός κυκλοφορίας εφημερίδων στην Τουρκία ήταν την 13η Μαρτίου 3.737.767 φύλλα (παρά την αφαίρεση 544.000 φύλλων της «Ζαμάν» από 548.000 φύλλα την ημέρα, αμέσως μετά την κρατικοποίησή

της έπεσε στις 4.000). Εκδίδονται τρεις εφημερίδες με κυκλοφορία από 300.000 έως 400.000 φύλλα (πρώτη η «Χουριέτ» με 379.764 φύλλα). Δύο με κυκλοφορία μεταξύ 200.000 και 300.000 και δώδεκα που πουλάνε από 100.000 έως 200.000 φύλλα. Στην Ελλάδα η πρώτη κυκλοφορία –χωρίς την «Καθημερινή», της οποίας δεν τη γνωρίζω– ήταν την προπερασμένη εβδομάδα 16.985 φύλλα!!!

Με λίγα λόγια, σε 1.000 Τούρκους (74,93 εκατομμύρια) αναλογούν ημερησίως 50 φύλλα εφημερίδων. Η τεράστια διαφορά μεταξύ των δύο χωρών μοιάζει εκ πρώτης όψεως ανεξήγητη. Θα πρέπει όμως να υπάρχουν αίτια. Η εφημερίδα υπερτερεί ως μέσο επικοινωνίας και πληροφόρησης όλων των άλλων. Θα είχε γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο εξαιρετικό ενδιαφέρον μία ενδελεχής έρευνα.

(Σημείωση: Τα στοιχεία για τον τουρκικό Τύπο αντλήθηκαν από τον οργανισμό αξιολογήσεων Medyatava, τον οποίον επικαλούνται και το BBC και το Al Jazeera. Όσα στοιχεία δεν αναφέρουν χρονολογία, ανάγονται στα έτη 2013 ή 2014. Επειδή δεν υπάρχει ακριβής χρονική αντιστοιχία μεταξύ κάποιων στοιχείων, και επειδή το περιεχόμενο των εννοιών, που χρησιμοποιήθηκαν παραπάνω, μπορεί να παραλλάζει ανά χώρα, δεν αποκλείεται και οι συσχετισμοί να παρουσιάζουν μικρές παραλλαγές. Όχι πάντως σε σημείο που να αλλοιώνουν το συμπέρασμα).

ΝΙΚ. Α. Γ. ΛΙΝΑΡΔΑΤΟΣ